

Helsingin seudun Sotaveteraani

4 • 2023

Helsingin suurpommituksista 80 vuotta

Katso takakannesta muistamisen
sarjan tapahtumat helmikuussa 2024.

VIIPURIN LAULUVEIKOT

ADVENTTIKONSERTTI

JOHANNEKSENKIRKKO
KORKEAVUORENKATU 12, HELSINKI
SUNNUNTAI 3.12.2023
KELLO 16.00 & 19.00

JOHTAA ILEKKA AUNU & AARNI HYÖKKI
URKURI HANNA SEPPÄNEN

ITSENÄISYYSPÄIVÄN AATON KIRKKOJUHLA

TEMPPELLAUKION KIRKKO
LUTHERINKATU 3, HELSINKI
TIISTAI 5.12.2023, KELLO 18.00

ISÄNTÄMÄSSÄ:
VIIPURIN LAULUVEIKOT
PUOLUSTUSVOIMIEN VARUSMIESTOIKKUNTA

Helsingin yliopiston pieni juhlasali, os. Fabianinkatu 33, Helsinki
keskiviikkona 6.12.2023 klo 12.30–13.30 (Huomaa muuttunut ajankohta!)

PÄÄKIRJOITUS

Veteraanijärjestöjen rakennemuutos etenee suunnitellusti pääkaupunkiseudulla Nato-Suomessa

Sisältö:

Pääkirjoitus	3
Rintamasotilaaasta miinanraivaajaksi	4–6
Kadettikurssi 26, ”suurin ja kaunein”	7
Puisto-patterin sotilaspoika Olavi Kaisla	8–11
Suomen-poikien muistotilaisuus ja rosvopaisti keräsi jälleen runsaasti väkeä Viron Muuksiin	12–13
Veteraanietuudet	14
Veteraanien puolisoiden ja leskien tuki	15
Sotien 1939–1945 pääkaupunkiseudun perinneyhdistys ry	16–17
Punkaharjulle haudatut heimoveteraanit saivat muistokiviin veteraanitunnukset	17
Vantaan Sotaveteraanit ry	18–21
Espoon Sotaveteraanit ry	22–24
Vänrikki Mielosen ongelma	26

Kansikuva:

Ilmatorjuntarykmentti 1:n valonheitin toiminnassa Leppävaarassa maaliskuussa 1944. SA-kuva, väritys jhlcolorizing

Hallitusohjelmaan kirjatun mukaisesti ”Veteraani- ja lottaperinneytö järjestetään asiaa selvittäneen työryhmän raportin ehdotusten pohjalta.” Tämä on hyvä perusta viedä rakennemuutoksemme loppuun myös täällä pääkaupunkiseudulla. Veteraanityössä painopiste on jo vahvasti siirtymässä veteraaniperinteen vaalimistyöhön, jonka kokonaisvastuu sekin hiljalleen siirtyy Tammenlehvän perinneliitolle, joka jatkaa veteraaniliittojen työtä valtakunnallisena veteraaniperinnejärjestönä.

Pääkaupunkiseudulla veteraanijärjestöjen rakennemuutos etenee suunnitellusti

- Helsingin Rintamaveteraanien veteraanit, puoliset ja lesket siirtyivät perinneyhdistykseen viime vuoden lopulla. Yhdistys purkautuu vuoden loppuun mennessä.
- kesällä Pääkaupunkiseudun sotilaspoikien ja pikkulottien perinnekilta purkautui ja jäseniä tuli perinneyhdistykseen
- Vuoden lopulla Vantaan Sotaveteraanit ja Tikkurilan Rintamaveteraanit purkautuvat ja toimintaa Vantaalla jatketaan perinneyhdistyksen Vantaan perinnetoimikunnassa.

Pääkaupunkiseudun perinneyhdistys huolehtii veteraanien, heidän puolisoitensa ja leskiensä tukitoiminnasta niin kauan kuin tukea tarvitaan.

Kannattajajäsenet toivotetaan tervetulleiksi mukaan perinneyhdistykseen tekemään perinneytöä.

Turvallisuustilanne Euroopassa on kuluneen vuoden aikana pysynyt jännittyneenä, sillä Venäjän käynnistämä raaka hyökkäyssota Ukrainaan ei näytä loppumisen merkkejä, vaan pikemminkin se on jämähtämässä kuluttavaksi asemasodaksi. Lännen tuen Ukrainalle tulisi entisestään lisääntyä, jotta sodan suunta voisi muuttua. Erityisen haastavaksi tilanteen tekee Lähi-idän kriisin leimahtaminen liekkeihin, kun Gazan kaistaa hallitseva Hamas-järjestö ampui Israeliin tuhansia raketteja ja sen asemiehet tunkeutuivat asutuskeskuksiin Israelissa murhaten väestöä ja kaapat panttivankeja. Nyt mitataan läntisen rintaman yhtenäisyys ja kestävyys.

Vaikka Euroopassa ja maailmalla kuohuu, niin meillä on täällä Suomessa kuitenkin hyvät eväät pitää jatkossakin maamme turvallisena. 4.4.2023 toteutunut Nato-jäsenyytemme ja valmistumaisillaan oleva kahdenvälinen puolustusyhteistyösopimuksemme (DCA, Defence Cooperation Agreement) Yhdysvaltojen kanssa vahvistavat merkittävästi puolustustamme ja nostavat pidäkettä kohdistaa toimia maattamme kohtaan.

Kaiken tämän myllerryksen keskellä meillä on kuitenkin vuodenvaihteen molemmin puolin hyvä mahdollisuus viettää myös juhlaa, muistaa ja kiittää, kuten itsenäisyyspäivänä ja helmikuussa 2024, kun tulee kuluneeksi 80 vuotta Helsingin ilmapuolustuksen strategisesta torjuntavoitosta. Tuolloin kolmena pommitusyönä Neuvostoliiton kaukotoimintailmavoimat (ADD) teki ensimmäisen keskitetyn ilmaoperaationsa toisessa maailmansodassa. Sen painopiste kohdistui Helsinkiin, joka yritettiin tuhota 2000 pommikoneen pudottamalla 16 500 pommilla, joista kuitenkin vain 800 eli alle 5% osui kohteeseen, ja näin Helsinki pelastui.

Sotien 1939–1945 pääkaupunkiseudun perinneyhdistyksellä on ollut ilo ja kunnia johtaa suunnitteluryhmää, joka ideoi vaikuttavan muistamisen sarjan 6.2., 16.2. ja 24.2.2024 näiden Helsingin ilmapuolustukseen osallistuneiden veteraanien ja lottien kunniaksi ja veteraaniperinteen siirtämiseksi nuoremmille sukupolville. Näistä järjestettävistä tapahtumista on lehdessämme jäljempänä tarkempi aikataulu. Sosiaalisessa mediassa yhteisenä tunnuksena on #suurpommitukset1944

Ja niin se on taas puheenjohtajallakin sydämellisen kiitoksen paikka kaikille perinneyhdistyksemme toimintaan vuonna 2023 osallistuneille ja sen toimintaa tukeville – tuntuu edelleen etuoikeutetulta, kun voi kantaa oman pienen kortensa kehoon veteraanien puolesta ja heidän kunniakseen.

Vesa Sundqvist
hallituksen puheenjohtaja
Sotien 1939–1945
pääkaupunkiseudun perinneyhdistys

Rintamasotilaasta miinanraivaajaksi

Markus Ollonqvistin sotavuodet alkoivat 17-vuotiaana nostomiehenä v.1943 ja päättyivät alikersanttina miinanraivaustehtävissä vuodenvaihteessa 1946–1947. Vuosiin mahtui monia kokemuksia maalta ja mereltä. Valamon luostarista jäi rakkaus klassiseen musiikkiin.

Markus ja Anja Ollonqvistin kauniissa kodissa tuntee kävijä itsensä tervetulleeksi. Molempien katse heijastaa elämäniloa ja kiitollisuutta pitkästä yhteisestä elämästä. Anja-rouvan huolenpito miehestään ja vieraastaan on liikuttavaa ja käsin kosketeltavaa.

Ollonqvistit ovatkin tuttuja kirjoittajalle monesta helsinkiläisten sotaveteraanien kuukausitapaamisista Folkhälsanilla Mannerheimintiellä. He ovat aktiivisia kävijöitä erilaisissa veteraanitapahtumissa. Maanantain kuntojummat Oulunkylän Terveystalossa (entisessä Oulunkylän Kuntoutuksessa) sekä vesijumppa Mäkelänrinteen uintikeskuksessa kuuluvat pariskunnan viikoittaisiin harrastuksiin. Hyvän kunnon salaisuus lieneekin pariskunnan monissa urheiluharrastuksissa. Tennis oli pariskunnan yhteinen laji ja sitä pelattiin yli 50 vuoden ajan.

Musiikki ja teatteri ovat myös aina olleet pariskunnalle tärkeitä harrastuksia. Helsingin kaupunginorkesterin kausikortti heillä oli yli 40 vuoden ajan. Aiemmin teatterissa ja konserteissa käytiin usein. Myös sotaveteraanipiirin järjestämät teatterikäynnit olivat mieluisia. Nykyisin liikkuminen on joskus hankalaa monien portaiden takia ja siksi musiikista nautitaan enimmäkseen kotona. Kipinä klassiseen musiikkiin ja oopperaan syntyi Markus Ollonqvistille jo sota-aikana Valamon luostarissa, josta alempana enemmän.

Juuret Kauhajoella, Kemissä ja Kuopiossa

Markus Ollonqvist on pohjalaista sukua ja syntynyt Kauhajoella v.1926.

Hän kuuluu siis viimeiseen sotaan komennettuun ikäluokkaan. Vuonna 1933 seitsemänvuotiaana hänen perheensä muutti isän työn perässä Kemiin. Kesät vietettiin kuitenkin aina äidin kotitalossa Kauhajoella. Anja Ollonqvist on syntynyt Viipurissa. Perheen muutettua Kuopioon hän toimi pikkulottana jo 30-luvulta alkaen. Hän osallistui sotien aikana sotatoimiin Inkeröiden ja Loviisan varuskuntasairaaloissa.

Alokasaika Örön linnakkeella

Kemissa Markus Ollonqvist kävi koulunsa aina oppikoulun seitsemänteen syksyyn -43. Tuolloin hänen opinahjonsa Kemin lyseo luovutettiin saksalaisille sotasairaalaksi. Opetus siirrettiin väistötiloihin, mm. Kemin työväentalolle, poliisilaitokselle ja elokuvateatteriin.

Koko silloinen 7.luokka kutsuttiin loppuvuodesta 1943 sotaan ja helmikuussa 1944 rintamalle. Hän oli ikätovereidensa tavoin ns. kolmannen luokan nostomies. Lukion toinen luokka jäi silloin kesken. Ollonqvist suoritti alokasaikansa Örön linnakkeella vapuun 1944 asti. Sieltä nuoret miehet siirrettiin junalla rintamalle Äänislinnaan ja sieltä pohjoiselle Ääniselle.

Tietynlainen onnenpotku kohtasi Ollonqvistia pohjoisella Äänisellä. Komppanian päällikkönä toimi kapteeni, jolla oli hevonen. Kapteeni kyseli alokkailta, osaako kukaan ratsastaa ja ryhtyisi näin lähetiksi. Kukaan ei vastannut, jolloin Ollonqvist päätti tarttua härkää sarvista, omien sanojensa mukaan ”tyhmänrohkeasti” ja ilmoittautui tehtävään, vaikkei

Markus Ollonqvist nuorena alikersanttina. Kuva Markus Ollonqvistin arkisto.

ollut koskaan ratsastanut. Hänet nimettiinkin lähetiksi. Pientä korvausta vastaan kiuruveteläinen maanviljelijä opasti häntä hevosenhoidon alkeisiin ja hevoselle tarjotun vanikan avulla yhteistyö sujui mainiosti.

Ennen Kannaksen suurhyökkäystä alkukesästä 1944 sotilaille tuli äkikilähtö pohjoiselta Ääniseltä kohti Valamoa. Komppanian päällikkönä toimineella kapteenilla oli käytössään hevonen ja polkupyörä. Kapteeni antoikin lähetinä toimineen Ollonqvistin ajaa polkupyörää tai hevosta aina Suomen silloiselle rajalle saakka.

Ollonqvist ja muut sotilaat tulivat kesäkuussa 1944 Valamon saarelle, jossa luostari oli armeijan käytössä. Siellä oltiin lähes koko kesä. Munkit

oli siirretty sieltä jo aiemmin muualle. Monen muistama tietosanakirjailija ja Viisasten kerhon tietäjä Keijo Virtamo (1919–2021) oli Valamossa luutnanttina ja soitti päivittäin luostarin uruilla klassista musiikkia. Tästä Virtamon taidokkuudesta Ollonqvist sai kipinän ja kiinnostuksen klassiseen musiikkiin, joka on kestänyt näihin päiviin saakka. Loppukesästä 1944 komppania siirrettiin Valamosta Elisenvaaraan, josta menttiin Turun kautta Ahvenanmaan Eckeröhön.

Takaisin koulun penkille

Välirauhan tultua syyskuussa 1944 Markus Ollonqvist kotiutettiin ja hän palasi Kemiin. Lapin sota oli siellä kuitenkin täydessä käynnissä. Saksalaiset yrittivät mm räjäyttää Kemin kaupungintalon siinä kuitenkaan onnistumatta.

Ympärillä riehuvasta sodasta huolimatta Markus Ollonqvist jatkoi sodan keskeyttämää koulunkäyntiään ja siirtyi suoraan oppikoulun viimeiselle eli 8.luokalle, vaikka 7.luokka olikin jää-

nyt kesken. Heitä oli samalta luokalta kolme poikaa, jotka suorittivat seitsemännän luokan kesken jääneet kurssit ja kirjoittivat ylioppilaaksi oman ikäluokkansa kanssa 1945.

Asepalvelukseen

Ylioppilaaksi tultuaan oli nuorella miehellä edessä asevelvollisuuden suorittaminen, vaikka takana oli jo kokemusta rintamalta. Sodassa oloaikaa ei vielä silloin voitu lukea asevelvollisuuden suorittamiseksi. Tammikuussa 1946 hän komennettiin miinanraivaajaksi Turun Pansioon. Siellä asevelvolliset suorittivat ensin muutaman kuukauden kestänyt raivauskurssin, minkä jälkeen he siirtyivät opiskelemaan merenkulkua.

Miinanraivausta Suomen rannikolla

Jo huhtikuussa 1946 alkoi Ollonqvistin vaarallinen raivaustyö miinanraivaajana asevelvollisena Suomenlahdella. Suomen rannikolle oli pudotettu yli 60 000 miinaa suomalaisten, neuvos-

toliittolaisten ja saksalaisten toimesta. Suomen ja Neuvostoliiton 19.9.1944 solmitun Välirauhansopimuksen mukaan Suomen laivastolle asetettiin kiireelliset ja laajat miinanraivaustyöt. 2000 miehen ja 200 laivan piti tehdä miinanraivaus, vaikka raivaukseen merialueelle sopivia aluksia ei ollut tarpeeksi. Sisämaasta tuotiinkin lainaksi hinaajia ja kaljaaseja. Koska Saimaan kanavan kautta niitä ei voitu kuljettaa, siirrettiin laivat junalla Lappeenrannasta Haminan ja Kotkan kautta Itämerelle. Laivat oli tarkoitettu halkojen kuljetukseen, mutta nyt ne varustettiin raivauskalustolla.

Miinat olivat hyvin erikokoisia ja -mallisia, mutta useimmiten ne olivat 100–200 kilon painoisia. Yleisimpiä olivat ns. sarvimiinat. Laivastolla oli tarkat tiedot miinojen sijainnista. Miinanraivaustehtävissä laivan kapteeni määräsi Ollonqvistin tehtävänä ilmoittamaan päämajaan, montako miinaa oli raivattu, niiden koko ja sijainti. Hänellä oli myös M/S Männiköllä käytössään oma hytti.

Miinanraivaajien työn merkityksestä kertoo se, että yhtään haveria ei Itämerellä ole sattunut miinojen takia kauppalaivoille. Miinanraivauksessa uhreja kuitenkin tuli. 28 miinanraivaajaa kuoli ja 34 haavoittui. Miinoja raivattiin Suomenlahdella vuoteen 1949 saakka.

Miinanraivaus oli vaarallista työtä ja läheltä piti -tilanteitakin koki myös Markus Ollonqvist. Yksi hurjimmista tapahtui M/S Männiköllä Hangon edustalla. Koko päivä oli raivattu ja muut sisäalukset olivat jo lähteneet Hankoon. Vintturia hoiti eräs värvätty. Päivän töiden piti jo olla takana, mutta mittarit näyttivät, että jotain voisi vielä meressä olla. Alus ajoi hitaasti eteenpäin ja laivan kannelle nostettiin vintturissa jotain. Yhtäkkiä 20 metrin päässä laivan takana ponnahti esiin miina. Värvätty lähti juoksemaan pois päin pakoon. Markus Ollonqvist oli lähellä, syöksyi kääntämään vintturin purkuasentoon ja tilanne saatiin onnellisesti ohi. Värvätty mies siirrettiin tämän jälkeen ”muihin tehtäviin”.

Muistiin painuva hetki oli myös marraskuussa 1946, kun neljän miinalaivan saattue ajoi Kotkasta Hel-

Anja ja Markus Ollonqvist kotisohvallaan. Kuva Heidi Aho.

Ms Männikkö oli Ollonqvistin palveluspaikkana miinanraivauksen aikana. Kuva Sotamuseo/Puolustusvoimat.

sinkii. Kapteeni pyysi Ollonqvistia, nuorta alikersanttia ohjaamaan saatueen ensimmäisenä ajaneen laivan Katajanokalle asti ja näin nuori mies ohjasi laivan laituriin saakka.

Siviiliin Ollonqvist pääsi alikersanttina tammikuun alussa 1947. Pian sen jälkeen hänet palkittiin ansioistaan Vapaudenmitalilla. Mitali myönnettiin tiettävästi vain kahdelle henkilölle hänen raivausosastostaan.

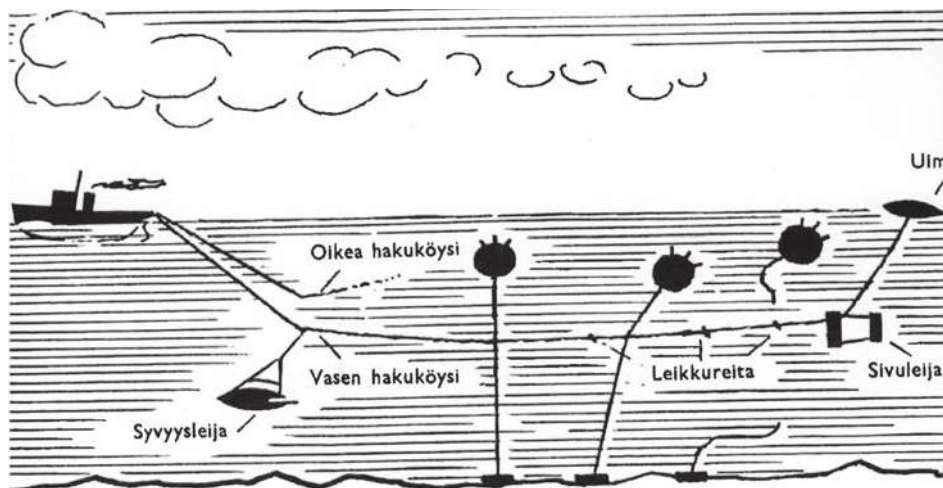
Opintoja ja ystäviä

Asevelvollisuuden suorittuaan Markus Ollonqvist kävi ensin vuoden

Liikemiesten Kauppaopistoa ja aloitti sitten opintonsa Kauppakorkeakoulussa. Sieltä hänen vuosikurssiltaan on jäänyt ystäviä näihin päiviin saakka. Kuusi opiskelutoveria Kauppakorkeakoulun kurssilta 52 tapaa edelleen toisiaan säännöllisesti Helsingissä ravintola Mamma Rosassa lounaan merkeissä. Opiskeluajalta on myös toiminta ja ystävät Kauppakorkeakoulun kuorossa KYL:ssä.

Markus Ollonqvist teki pitkän työuransa ekonomina pääosin Kemirassa. Rintamatunnus Ollonqvistille myönnettiin v. 1985.

Heidi Aho

Miinanraivaus on vaarallista toimintaa.

Keitä olivat miinanraivaajat?

Raivausosastojen ja laivueiden komentotehtäviin riitti kantahenkilökuntaan kuuluvia upseereita, mutta alusten päälliköiksi ja konemestareiksi jouduttiin ottamaan siviilejä ja jopa asevelvollisia nuorukaisia. Jonkin verran raivaustyöhön kutsuttiin upseereita reservistä. Merenkulkulaitokselta ja Merenkukkuhallitukselta siirtyi raivaukseen valmiiksi miehitettyjä aluksia. Ensimmäisenä raivausvuonna alusten miehistöihin tulivat -25 syntyneet varusmiehet. Toisena raivausvuonna tulivat 1926 syntyneet, jotka ehtivät olla asepalveluksessa jo sota-aikana, mutta välivuonna 1945 kotiutettuina. Kolmantena raivausvuonna 1927 syntyneet jne. Nuoret raivaajat joutuivat vaatimaan työhön yleensä ilman kokemusta, joten pikainen koulutus oli avainasemassa. Väki oli siis varsin kirjavaa, mutta niin olivat laivatkin. Lähde: ”Me raivasimme Suomenlahden”, Suomen Miinanraivaajakilta, 2004.

Kadettikurssi 26, "SUURIN JA KAUNEIN"

Onneksi juhламиeli oli vielä tallella, ja juh latoivotus kurssi 26:n mottona "pysytään pystyssä"

jokaista kädenpuristuksella. Kahden viikon koeajan jälkeen nimitettiin vielä 8, joten lopullinen nimitettyjen lukumäärä oli 406.

1943 kesäkuun neljättä päivää vietettiin ensi kerran Suomen historiassa Puolustusvoimien lippujuhlan päivänä toukokuun 16. päivän sijaan.

Nimitysjuhlan kurssilaiset viettivät Kalastajatorpalla 5.6.1943, minkä jälkeen seurasi 10 vuorokauden loma ennen ilmoittautumista tuleviin joukko-osastoihin.

Kurssilta kaatui 35, menehtyi muun syyn takia 7 ja haavoittui 152, kokonaistappiot olivat siten 194, ja ns ohiammuttuja oli siis 212.

Menetyksien vastapainoksi menestyksiä: kurssin "rautainen nyrkki" oli viisikko Matti Varstala, Arvo Pentti, Lauri Nissinen, Paavo Koli ja Yrjö Keinonen, he olivat kurssin Mannerheim-ristin ritarit ja kaikki ritareita jo ennen kurssin päättymistä.

Kurssi 26:n vuosijuhlia on vietetty lukuisia alkaen 10-vuotisjuhlasta 1953 Kalastajatorpalla ja tänä vuonna oli 80-vuotisjuhlat Hotelli Vanajalinnassa 3.6.2023. Kurssin rivivahvuus on laskenut kovin pieneksi, 80-vuotisjuhlia vietti enää kaksi tervaskantoa: majuri Olli Vuorio (103) puolustusvoimiemme ikikaaderi (kuvassa istumassa vasemmalla) ja kapteeni Mauri Maunula (102), ilmavoimiemme ikikaaderi (istumassa oikealla). Mukana oli myös kurssin kolme kummipoikaa: amiraali Juhani Kaskeala (takana keskellä), kenraaliluutnantti Heikki Lyytinen (takana vasemmalla) ja prikaatikenraali Juha Mäkipää (takana oikealla).

Risto Maunula, teksti ja kuva

Kadettikurssi 26 alkoi 4.6.1941 167 kadetin voimin, mutta keskeytyi kahden viikon kuluttua jatkosodan alkamisen vuoksi. Seuraavana päivänä kadetit olivat jo matkalla joukko-osastoihinsa. Kurssi alkoi uudelleen 1.7.1942, jolloin alkuperäisistä kadeteista oli kaatunut 28, "jatkokurssi" alkoi 449 kadetin voimin, jotka jaettiin seitsemään jalkaväki-, yhteen pioneeri-, yhteen viesti-, kahteen tykistö- ja yhteen ilmajoukkueeseen.

Kurssin päästötodistukset jaettiin 2.6.1943 koululla. Kurssin priimus oli kadettikersantti Kauko Antero Mäkipää.

Kurssin vahvuus viimeisenä koulupäivänä oli 410. Heistä 398 sai 4.6.1943 nimityksen puolustusvoimien upseerin virkaan juhlallisessa tilaisuudessa presidentin linnassa. Puheitten jälkeen Tasavallan Presidentti Risto Ryti ja Suomen Marsalkka Gustav Mannerheim onnittelivat

Puisto-patterin sotilaspoika Olavi Kaisla

Vihollisen pommikoneiden hyökkäys Helsinkiin talvisodan ensimmäisenä päivänä 30.11.1939 tapahtui kolmessa eri vaiheessa. Kaksi niistä tehtiin aamupäivällä, jolloin klo 9 jälkeen pommitettiin Malmia, Pasilaa ja Tikkurilaa. Pasilaan meni tosin vain ”suutareita”. Toinen pommitus tapahtui noin klo 10.30 ja silloin pommitettiin Santahaminaa, jossa 15 henkilöä kuoli. Tuhoisin isku alkoi kello 15 maisa; 91 sai surmansa, 36 haavoittui vaikeasti ja lievemmin ainakin pari sataa. Pilvipeitteen suojassa lentänyt kahdeksan koneen muodostelma yllätti pääkaupungin ilmapuolustuksen.

Nykyään Kotkassa asuva, mutta alkuaan helsinkiläinen sotilaspoika ja sotaveteraani Olavi Kaisla (s.1927) muistaa tuon dramaattisen päivän. Olavi kävi Viidettä Yhteiskoulua (sittemmin Apollon yhteiskoulu). Koti oli siinä vieressä, osoitteessa Tempelikatku 21. Aamupäivän aikana tuli hälytys ja opettaja käski juosta lähelle Väinämöisen kentälle. Muitakin lähialueen asukkaita ja koululaisia kerääntyi kentälle. Joitakin oli ohjeistettu ottamaan mukaan valkea lakana ja jopa märkä pyyhe mahdollisten myrkyllisten kaasujen varalta. Ilmahälytys loppui. Kotiin ja velipojan kanssa kaupungille katsomaan tuhoja. Niitä oli laajalla alueella ja läheinen Kampin pikin oli saanut osumia. Vanhempien ilmeet olivat vakavia, niinpä evakko päätös syntyi nopeasti.

Mikkeliin evakkoon

Yötä myöten lähdettiin ilman ajovajaloja Mersulla ajamaan kiemuratietä kohti Mikkeliä. Mikkeliissä oltiin talvisodan ajan äidin kotitalossa. Siellä vanhempien sotilaiden seurassa hiihdettiin ”korvina ja silminä” lumisissa Mikkelin maastoissa. Tiedettiin, että Päämajakaupungin alueella liikkui desantteja. Ja ilmassa pommikonei-

Olavi Kaisla Kotkassa 27.10.2023. Kuva Antti Matilainen.

ta. Erään kerran, kun katseltiin talon kuusikujan jykevien kuusien yläoksilta Mikkelin pommituksia, ulottivat jotkut koneet lentonsa mummon talon päälle. Pudottivat rypälepommin, ”Molotovin leipäkorin”, josta sinkoutui kymmeniä palopommeja niin, että muutamat niistä tipahtivat aivan kuusen viereen. Onneksi suutareina.

Pussihousut, lakki ja saappaat

Talvisota loppui ja tunnelmat Suomessa olivat äärimäisen synkkiä. Apeissa tunnelmissa alkoi kuitenkin koulunkäynti. Jatkosota alkoi juhannuksen alla 1941. Sen alkaessa

13-vuotias Olavi astui palvelukseen, pääsi Ilmasuojelukomppanian läheltä myöhäiseen syksyyn asti. Asu oli komea; pussihousut, saappaat, lakki ja kaikkienensa sotilaallinen olemus. Ajeli omalla hienolla Aberdale-pyörällä ympäri Helsinkiä pisteeltä toiselle. Kävipä kerran Sörkän puolella ja kun huomautti jollekin asukkaalle ikkunoiden pimennysverhoista, meinas saada turpiinsa.

Sotilaspojaksi

”Pääosa jatkosodan ajasta oltiin Oulussa evakossa. Kesät -42 ja -43 uittohommissa Perhojoella ja Paltamos-

sa Metelin kylässä. Sitten Helsinkiin keväällä -44. Kuulin, että lukiolaisia värvätään jo Helsingissä sotilaspojiksi. Kipin kapin Helsinkiin ja sotilaspoika tarjokkaaksi, mutta en taaskaan sotilaspojaksi päässyt. Edelleen olin liian laiha”, muistelee Olavi. Toisella yrityksellä, ”kaurapuurokurssin” jälkeen alkoi palvelus, se oli maalis-huhtikuussa. Lyhyt koulutusjakso oli Pakilan kansakoululla. Sieltä muistuu Olaville mieleen tapahtuma, jolloin sotilaspoika-alokas Kaisla käveli kentän laidalla rennosti kädet taskussa. Toiselta puolelta kentän laidalla eräs kokelas huomasi rempseänä kävelevän Olavin ja ompelutti pojan taskut kiinni. Ei Olavi laittanut sen jälkeen vähään aikaan käsiä housun taskuun.

Tositoimiin Lauttasaareen

Olavin tehtävänä oli toimia läntisen RMB-tykin korkeussuuntaajana. Asuntoparakki oli aivan vieressä, vallien kainalossa. Sotilaspojan arki patterilla oli suht säännöllistä. Varhain ylös, aamusaihat, päivällä ruokailtiin... Tonkilla toivat Lauttasaaren lähikeittiöstä ruokaa, usein keittoa. Keittiö taisi sijaita Pajalahden kansakoululla. Hälytyksiä oli pitkin päivää ja yölläkin. Joskus hälytettiin ylös, kun korkea-arvoinen upseeri yllättäen vieraili patterilla tarkastuksella. Myös kouluopetus jatkui oloihin sovellettuina. Se tapahtui patterin ruokalassa. Kerran luennon aikana, kesällä 1944 tuli taisteluhälytys. Pojat sinkosivat salamannopeasti itsensä aseisiin ikkunoiden kautta. Salamannopein taisi olla ketterä Olavi. Hälytyksen tultessa hän oli yleensä ensimmäinen paikallaan rannan RMB-tykin vieressä.

Alueen länsilaidalla oli pieni kenttä ja siellä saunan jälkeen voimistelurekillä treenausta ja päivällä äksiisiharjoituksiakin. Iltahartaudet kuuluivat ohjelmistoon. Vanhemman ikäluokan sotilaat saattoivat käydä joskus Ota-vantien ravintola *Kultaisessa Ankassa*. Sotilaspojat ansaitsivat myös iltalomansa ja silloin Olavi polki kotiin Tempelikadulle. Opettajan poika, sotilaspoikakaveri **Niilo Hakkarainen** sai lainata Olavin englantilaisvalmisteista hienoa polkupyörää *Ravitolia* vastaan ja polki iltalomilla kotiinsa

Käpylään. *Ravitol*-ravintotiiviste oli Fazerin valmistamaa makeaa kaakaon makuista ravintotiivistettä. Se oli pahvipurkissa ja oli tuona korvikeaikana oivallinen vaihdon väline. Uimassa käytiin siinä rantatykkien edessä. Sen muistaa Olavi oikein hyvin, koska pojalle kallisarvoinen sveitsiläinen linkkuveitsi tipahti taisteluhälytyksen lomassa housun taskusta. Kadoksiin rantakivikkoon kai ikuisiksi ajoiksi. Alueen molemmilla reunoilla oli portit ja niissä tykkimiesvartijat ternikivääreineen. Valleilla oli yötä päivää tähystysvartijat yökiikareineen. Tai-vaalle ja horisonttiin katseltiin.

Elokuu 1944 ja epävarmuus tulevasta

Syksyä 1944 kohti mentäessä lisääntyä epävarmuus Suomessa ja patterilakin. Niinpä elokuun lopussa rannan tuntumaan, katkaistun koivun kannon nokkaan, aseteltiin ”Norsupyssy”, tuo legendaarinen Lahti L-39/44 panssariintorjuntakivääri, jota voitiin käyttää myös ilmatorjuntaan ja suorasuuntausammuntaan. Vihollisen maihinnousuunkin varauduttiin.

17.9.1944 kello 8.22,05

Syyskuun puolivälissä oli Suomen ja Neuvostoliiton välillä jo ankarat

Olavi Kaisla lähettinä. Kuva Olavi Kaislan arkisto.

Sotilaspoika Matti Almilan näkemys 17.9.1944 tapahtumasta. Almila oli sittemmin pakinoitsijatoimittaja nimimerkillä "Kai de Puu" ja säveltäjä-kapellimestari Atso Almilan isä. Kuva Olavi Kaislan arkisto.

"rauhanvääntöneuvottelut" käynnissä. Vihanpito maarintamalla hiljeni, mutta merellä ja Helsingin edustalla-kin aseet eivät kuitenkaan vielä vaienneet. Yhtä historiallista tapahtumaa oli sotilaspoika Olavi Kaisla henkilökohtaisesti tekemässä ja todistamassa. Viholliskoneiden liikehdintä merellä aluevesillämme oli ollut aselevon 4.9. jälkeen jo varsin tuttua ja se tulkittiin yleisesti jonkinlaiseksi hännäämiseksi ja provokaatioksi voittajien taholta. Suomalaisille tilanne oli luonnollisestikin hankala. Pattereiden päälliköt pohtivat ja empivät, voiko niitä kohden ampua, vai ei. Harkinnan jälkeen oli päälliköiden eriävien näkemystenkin jälkeen sovittu, että päätös koh-

ti ampumisesta on kullakin patterin päälliköllä.

Puisto-patterin osalta päätävältä oli luutnantti **Pauli Jalassolalla**. 17.9., siis pari päivää ennen välirauhasopimuksen allekirjoittamista (19.9.) aamulla kello 8.13 alkoi tapahtua. Seitsemän kilometrin päässä, 40 metrin korkeudella, lensi länsi-itä suunnassa Melkin ja Pihlajasaaren välialueella kaksi amerikkalaisten Neuvostoliitolle vuokraamaa nk. Boston-konetta. Jalassola antoi käskyn ampuu ja rannan kolme tykkiä käskystä ampuivat. Kello 8.22,05 patteri ampui ryhmän (so. 3 laukausta) Melkin ja

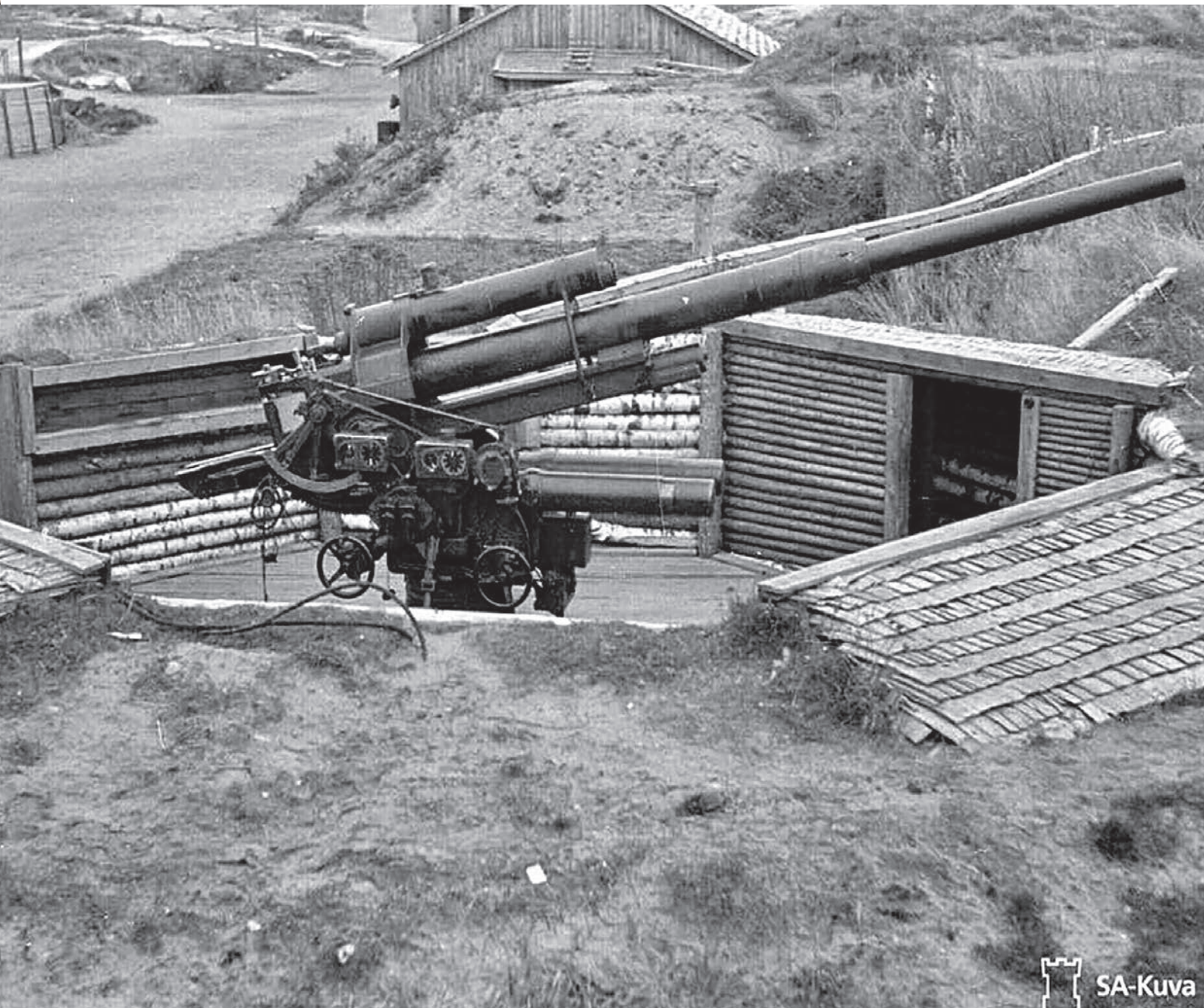
Pihlajasaaren välissä lännestä itään lentäviä viholliskoneita kohti. Heti perään, klo. 8.22,14 nuo kolme rannan tykkiä ampuivat toisen ryhmän myös suorasuuntauksella.

Kuuden laukauksen vaikutuksesta toinen kone heittelehti pahoin ja pudotti pomminsa mereen. Sen nähtiin savuten ja kaartuen putoavan mereen. Myös toinen Boston alkoi savuta ja katosi horisonttiin. Melkin ja Lauttasaaren välissä oli redillä pari jaalaa. Kolmen raskaan tulikirnun leimahdusten, savun, paineen ja lämmön alle joutuminen lie ollut ikimuistettava kokemus. Rykmentin komentaja

Pekka Jokipaltio, ”Jokipekka”, oli sattumalla nähnyt Santahaminassa tuon tapahtuman ja oli luvannut kaikille kolmelle rannan tykin miehistöille kuntoisuuslomaa tarkasta työstä. Sitä ei vaan kotiuttamisen vuoksi ehditty pitää, harmittelee pilke silmässä 96-vuotias sotilaspoika Olavi Kaisla. Ja tuumailee, josko hieno linkkarinsa vielä siellä Lauttasaaren rannan kivikon seassa olisi.

Teksti:

Antti Matilainen

SA-Kuva

RMB-tykki, SA-kuva.

Koko muistotilaisuuden väki yhdessä kuvassa. Kuva Peeter Langovits.

Suomen-poikien muistotilaisuus ja rosvopaisti keräsi jälleen runsaasti väkeä Viron Muuksiin

Kolgan lahti Viron rannikolla Tallinnasta itään on nähnyt monenlaisia merenylityksiä. Dramaattisimmat ovat olleet pakoja tai salaisia operaatioita. Siksi juuri Muuksin linnavuorelle on pystytetty vuonna 1994 Pohjantähden muistomerkki Suomen ja Viron sotilasyhteistyön kunniaksi.

Pohjantähden muistomerkillä järjestettiin 2. syyskuuta 2023 perinteeksi muodostunut muistotilaisuus Suomen-pojille. Tänä vuonna on tullut 80 vuotta siitä, kun virolaisten vapaaehtoisten pääjoukko lähti Suomeen osallistuakseen Suomen puolustusvoimien riveissä sotaan Neuvostoliittoa vastaan.

Suomen-pojista ovat keskuudessamme enää viimeiset mohikaaunit. Muistotilaisuuteen osallistuivat Suomen-pojat Jaanus Jahilo ja Artur Roopalu. Molemmat ovat syntyneet vuonna 1925. Kolmas Virossa elossa ollut Suomen-veteraani, Erich Anton, ei jaksanut lähteä paikalle. Hän menehtyi seuraavan viikon torstaina.

Suomen-poikia oli alun perin noin 3400. Nyt heitä on Virossa siis enää 2. Yhteensä heitä on 13, Viron lisäksi Kanadassa 5, Ruotsissa 4, Yhdysvalloissa ja Australiassa 1. Keskimääräinen ikä lähenee jo 100 vuotta.

Muistomerkille asetettiin jälleen perinteisesti seppeleet. Suomen puolustusvoimien seppeleen laskivat kenraalimajuri evp Veli-Pekka Parkatti ja Suomen Tallinnan-suurlähetystön puolustusasiamies Heikki Lamminen. Viron puolustusvoimien seppeleen laski komentajan varamies, kenraalimajuri Ilmar Tamm ja everstiluutnantti Anto Kergand. Lisäksi seppeleen laskivat Suomen-poikien Viron

perinneyhdistys, Vapaussoturien Tallinnan yhdistys, Sotien 1939-1945 pääkaupunkiseudun perinneyhdistys, Suomen-poikien perinneyhdistys ja Finnairin lentävä henkilöstö sekä paikallisen Tsitren kyläyhdistyksen puheenjohtaja Riina Laanetu laski myös seppeleen.

Tapahtumaan osallistui Suomenpoikien leskiä ja useiden organisaatioiden edustajia Suomesta ja Virosta – sekä paikallisia asukkaita. Hengellisen osuuden toimitti Viron Suojeluskunnan (Kaitseliit) pastori Peeter Paenurm.

Muuksin muistomerkki täyttää 30 vuotta

Muuksin Pohjantähden muistomerkki on kolmeosainen. Yksi osa kunnioittaa suomalaisia vapaaehtoisia, jotka

taistelivat 1919 Virumaan rintamalla samoissa maisemissa bolševikkeja vastaan. Toinen osa on omistettu virolaisille, jotka lähtivät salaa toiseen suuntaan Suomeen osallistuakseen jatkosotaan. Kolmas kivipaasi on omistettu Suomessa sodan aikana koulutetuille ja Viroon lähetetyille virolaisille Erna-ryhmän vakoilijoille.

Muuksin muistotilaisuutta on seurannut vuodesta 1998 lähtien kokoontuminen rosvopaistille. Perinteen aloitti Suomessa vuonna 1992 Finnairin lentohenkilökunta, pääorganisaattorina purseri Kalevi Rönkvist. Perinne loppui Suomessa vuonna 2022. Virossa jatketaan vielä ainakin ensi vuonna, koska silloin tulee 30 vuotta Muuksin muistomerkkin pystyttämästä. Kalevi Rönkvist järjesti viime vuonna myös talkoot ja materiaalit,

jonka seurauksena Muuksin muistomerkille saatiin uudet, turvalliset portaat.

Tilaisuudessa puhunut Viron puolustusvoimien komentajana varamies Ilmar Tamm kuuluu niihin virolaisiin sotilaihin, jotka ovat saaneet koulutuksen Suomessa. Hän puhuu edelleen hyvää suomea ja pitää suomalaisilta saatuja oppeja Viron puolustusvoimille erittäin merkityksellisenä.

Kenraalimajuri evp Veli-Pekka Parkatti totesi, että Suomen Natoon liittymisen jälkeen turvallisuuden takaamiseksi on nyt ehyt kokonaisuus Suomenlahdella. Mutta eloonjäämisen edellytys on se, että pysymme yhtenäisinä.

Teksti:

Hannele Valkeeniemi

Sotilaat ja Suomen-pojat yhteiskuvassa päivän päätteeksi. Vasemmalta; puolustusasiamies Heikki Lamminen, Viron puolustusvoimien komentajan varamies, kenraalimajuri Ilmar Tamm, Suomen-pojat Jaanus Jahilo ja Artur Roopalu, Kenraalimajuri evp Veli-Pekka Parkatti sekä Viron entinen puolustusasiamies Helsingissä, everstiluutnantti Anto Kergand. Kuva Peeter Langovits.

Veteraanietuudet

Veteraanien kotona asumista tukevat palvelut

Palvelu	Korvataan	Ei korvata
<i>Ateriapalvelut</i>	Ateriapalvelut, lounassetelit, välipalakassi, ostosten kuljetukset	Ruokaostokset
<i>Kotipalvelut- ja kotihoito</i>	Kylvetys-, siivous-, vaatehuoltopalvelut, kotisairaanhoido, jalkahoito, saattohoito kotona.	Lakanoiden, pyyhkeiden ym. ostaminen, kauneudenhoitopalvelut, fysikaalinen hoito, hieronta (avokuntoutus), lääkkeet, saattohoito laitoksessa, hallintokulut.
<i>Pihatyöt</i>	Nurmikon leikkuut, lumityöt, rännien puhdistus, puiden pilkkominen (ainut lämmitysmuoto).	Pihan ja puutarhan kunnostustyöt, tarvikkeet.
<i>Apuvälineet</i>	Tukikaiteiden asentaminen, luiskat portaisiin, kynnysten poistot.	Silmälasit, hammashoito, suuhygienistin käynnit, kuulokojeet ja muut näihin verrattavat apuvälineet. Porraskäytäviin asennettavat istumahissit.
<i>Kuljetuspalvelut</i>	Asiainnilla käynnit.	Terveystenhoitoon liittyvät matkakulut, jotka KELA korvaa. Vammaispalvelulain mukaiset kuljetuspalvelut.
<i>Muut palvelut</i>	Turvapuhelimet, apteekissa tapahtuva lääkkeiden annosjakelu, asiointi-, kauppa- ja saattajapalvelut.	Asunnon remontit ja muutostyöt esim. keittiö-, sauna- ja kylpyhuoneremontit, asunnon sisä- ja ulkomaalaukset, vuokra, sähkö- ja vesilaskut, jätekaivon tyhjenys. Isompiin asunnon muutostöihin voi hakea avustusta ARA:sta.
<i>Virkistysretket ja päivätoiminta</i>	Kuljetukset, ruoka- ja kahvitarjoilut, saattajien matkakulut.	Saattajien ruokailukustannukset.
<i>Omaishoidon tuki</i>	Omaishoitajan palkkiot, eläke- ja tapaturmavakuutusmaksut, veteraanin hoito omaishoitajan loman aikana.	Omaishoitajan ylimääräiset vapaapäivät.
<i>Tuettu kotona kuntoutuminen</i>	Lehtien luku, kotiaskareiden tekeminen, esim. aterioiden valmistaminen yhdessä veteraanin kanssa. Ulkoilu ja muu fyysistä toimintakykyä ylläpitävä toiminta. Toiminnan tulee olla suunnitelmallista ja tapahtua yhdessä kotihoidon tms. työntekijän kanssa.	Ruokaostokset, lehdet tai muut näihin verrattavat ostokset.

Veteraanien puolisoiden ja leskien tukitoiminta

Arvoisa veteraanin puoliso tai leski. Jos tarvitset alla olevia palveluita, ota yhteyttä sosiaalineuvojaan arkisin klo 11–15 puhelin 050 401 7140 tai toiminnanjohtajaan puhelin 050 441 4703.

Jalkahoitoa / hierontaa

Perinneyhdistys kustantaa puoliso- ja leskijäsenelle jalkahoitoja / hierontaa toimintavuonna.

Kuntoutusta

Perinneyhdistyksen kautta puoliso- ja leskijäsenillä on mahdollista saada vuoden 2024 aikana avo- tai laituskuntoutusta.

Avokuntoutuksen toimintamuotoja ovat erilaiset terapiat, esim. fysioterapia, toimintaterapia, hieronta tai muu yksilölliseen tarpeeseen perustuva terapia. Avokuntoutusta saa enimmillään 10 kertaa.

Laituskuntoutuksella tarkoitetaan laitoksessa vietettyä kuntoutusjaksoa, johon kuuluu kuntoutuksen lisäksi majoitus ja täysihoito. Laituskuntoutusta on mahdollista saada enimmillään 5 vuorokautta.

Avustaja kotiin

Perinneyhdistyksellä on sopimus palveluntuottajan (9Lives, ent. Stella) kanssa puoliso- ja leskijäsenille annettavasta kotiavusta. Avustaja on apuna kodissa ja sen ulkopuolella. Kotiapua on saatavissa 1–4 kertaa kuukaudessa, 2 tuntia kerrallaan. **Palvelusta perimme pienen omavastuuosuuden.** Henkilökohmainen apu käsittää mm.:

- hygieniaan liittyvät tehtävät; kynsien leikkaaminen, hiusten kampaaminen, parranajo, pukeutumisessa avustaminen, peseytymisessä avustaminen
- ruokailu ja ravitsemus; aterioiden valmistus / lämmittäminen, asiakkaan avustaminen ruokailussa, keittiön pienen järjestelytyöt
- kodinhoidollinen työ; arkisiivous, kodinhoito
- liikunnallinen apu; avustaminen ulkoilussa
- muu apu; kaupassa käynti, saattamisapu, lehtien luku, seurustelu

Apua yksinäisyyteen ja ulkoiluun

Perinneyhdistyksen kautta puoliso- ja leskijäsenillä on mahdollista saada apua yksinäisyyteen ja ulkoiluun. Apua voi saada 1–4 kertaa kuukaudessa 2 tuntia kerrallaan. Avustajan kanssa voi ulkoilla, käydä eri virkistystilaisuuksissa, käydä kaupassa, tai ihan vain vietetään aikaa yhdessä. Toiminta tahtuu jäsenen ehdoilla ja on maksutonta.

Taloudellista tukea järjestön kautta

Henkilökohtaiset avustukset on tarkoitettu pienituloisille, ensisijaisesti ylimääräistä rintamalisää saaville, tunnuksen omaaville veteraaneille sekä heidän puolisoilleen tai leskille, esim. kotona asumista tukeviin toimiin, apuvälineisiin, lääke-, hammas- sekä terveydenhuollon hoitokuluihin, sekä silmälasien hankintakustannuksiin. Avustuksen suuruus on enimmillään 800 euroa vuodessa. Hakijan täytyy olla perinneyhdistyksen jäsen.

Hakemuksen voi tehdä hakija itse, hänen omaisensa tai yhdistyksen edustaja. Hakemukset lähetetään perinneyhdistyksen toimistoon. Päätöksestä ilmoitetaan kirjallisesti hakijalle ja myönnetty avustus maksetaan hakijan ilmoittamalle tilille.

Avustusta ei myönnetä

- asunto-osakeyhtiössä tehtäviin peruskorjauksiin, jotka rahoitetaan taloyhtiönlainalla ja maksetaan rahoitusvastikkeessa eikä vakuutusten piiriin kuuluvia vahinkojen omavastuita korvata.
- Hoiva- eikä palvelutalojen hoitomaksuihin
- öljy- eikä sähkölämmityksestä aiheutuviin lämmityskuluihin
- Yleisiin hautauskustannuksiin perikunnalle

Hakemuksia saa perinneyhdistyksestä / sosiaalineuvojalta tai sen voi tehdä vapaamuotoisella kirjeellä, jossa selviää edellä mainitut tiedot. Hakemus lähetetään osoitteella;

**Sotien 1939-1945 pääkaupunkiseudun perinneyhdistys ry,
PL 600, 00521 Helsinki**

SOTIEN 1939–1945 PÄÄKAUPUNKISEUDUN PERINNEYHDISTYS RY

Ratavartijankatu 2 A, PL 600 00521 Helsinki. Puh. 050 441 4703

Yhdistysasiat

Sinua auttaa sosiaalineuvoja

Elise Hietanen

arkisin klo 11.00–15.00

puh. 050 401 7140

hietanen.elise@gmail.com

toiminnanjohtaja **Rauno Loukkola**

puh. 050 441 4703

toiminnanjohtaja.hssvp@kolumbus.fi

JOULUKASSEJA

Kassi sisältää jouluruokaa. Joulukassi toimitetaan kotiin asti torstai 21.–perjantai 22.12.2023. Tilaa kassi 11.12.2023 mennessä, sosiaalineuvojalta, puh 050 401 7140 arkisin klo 11–15. Huom! Tarvitsemme ulko-oven koodin.

KUNTOUTUS

Veteraanien puoliso- ja leskijäsenten avo- ja laitoskuntoutus

Perinneyhdistys järjestää puoliso- ja leskijäsenille avokuntoutusta (fysioterapiaa) ja laitoskuntoutusta. Lisätietoa saat sosiaalineuvojalta, puh 050 401 7140 arkisin klo 11–15.

Jalkahoito/hieronta

Perinneyhdistyksen veteraanitunnuksen omaavat jäsenet saavat jalkahoidot kaupungin, kotona asumista tukevista palveluista palvelutarpeen kartoituksen perusteella.

Perinneyhdistys kustantaa puoliso- ja leskijäsenilleen toimintavuonna neljä (4) jalkahoittoa tai hierontaa. Hoitolähete tilataan sosiaalineuvojalta, puh 050 401 7140 klo 11–15.

VETERAANILIIKUNTA

Perinneyhdistyksen järjestämä **kuntojumppa** jatkuu 2024 maanantaisin Terveystalo Oulunkylässä (entinen Oulunkylän Kuntoutus), Mäkitorpantie 19. Ilmoittautumiset suoraan Terveystaloon, puh 030 633 5333. Asiasta voi tiedustella myös toiminnanjohtajalta 050 441 4703.

Mäkelänrinteen allasvesijumppa jatkuu 11.1.2024 torstaisin klo 10.30–11.00. Ota yhteyttä toiminnanjohtajaan 050 441 4703.

VIRKISTYS

Viipurin Lauluveikkojen Adventtikonsertti

3.12.2023 klo 16.00

Viipurin Lauluveikkojen Adventtikonsertti sunnuntaina 3.12.2023 16.00 Johanneksenkirkossa. Rakkaimmat joulun ajan laulut ja lämmin karjalainen henki johdattavat joulun tunnelmaan Viipurin Lauluveikkojen Adventtikonsertissa. Jylhä Johanneksenkirkon akustiikka, frakkipukuinen mieskuoro ja kauneimmat joulun ajan laulut solistivieraiden värittäminä tekevät konsertti-illasta vaikeuttavan elämyksen.

Lippuja, 5 euroa, saa toiminnanjohtajalta 050 441 4703.

Itsenäisyyspäivän aaton kirkkojuhla

5.12.2022 klo 18.00

Itsenäisyyspäivän aaton kirkkojuhla Temppeliaukion kirkossa maanantaina 5.12.2023 klo 18.00. Viipurin Lauluveikot, Puolustusvoimien varusmiessoittokunta ja urkutaitelija Tapio Tiitu jatkavat Helsingin Sotaveteraanikuoron vuonna 1991 Töölön seurakunnan kanssa aloittamaa konserttiperinnettä 5.12.

Itsenäisyyspäivän aaton kirkkojuhlassa! Itsenäisyyspäivän aattoiltana Temppeliaukion kirkon täyttävät juhlakan-
sa ja suomalaisen musiikin merkkiteokset. Iltakonsertti päättyy yhteiseen hartaushetkeen.

Vapaa pääsy.

Itsenäisyyspäivän Kansalaisjuhla

6.12.2023 klo 12.30

Itsenäisyyspäivän Kansalaisjuhla Helsingin Yliopiston pienessä juhlasalissa, Fabianinkatu 33. Musiikkia Kaartin Soittokunta.

Punkaharjulle haudatut heimoveteraanit saivat muistokiviin veteraanitunnukset

Punkaharjun hautausmaalla lepää kaikkiaan 19 veteraanitunnuksen saanutta heimoveteraania. Heimoveteraaneja ryhdyttiin vastaanottamaan Suomeen pysyvästi kuntoutukseen alkuvuodesta 1995 kun eduskunta oli päättänyt kutsua inkeriläiset heimoveteraanit Suomeen. Yli kolmekymmentä veteraania, joukossa myös puolisoita sijoituttiin Punkaharjulle.

Punkaharjulle haudattujen heimoveteraanien hautojen ylläpito on ollut täysin vapaaehtoisten varassa. Pun-

kaharjun Kuntoutuskeskuksessa vapaa-ajan ohjaajana työskennellyt Pirkko Sinkkonen ystävystyi inkeriläisten kanssa. Hän on vienyt haudoille kukat ja kynttilät merkkipäivinä.

Aktiivisen veteraanityöntekijän Kalevi Rönkvistin johdolla hautakiviin asennettiin veteraanien hautamerkit. Rönkvist on saanut myös paikallisen Linon Clubin ottamaan vastuun kynttilöiden hankkimisesta ja asentamisesta tulevina merkkipäivinä.

Kalevi Rönkvist, Pirkko Silvennoinen ja Mauri Pänkäläinen kävivät asentamassa veteraanitunnukset heimoveteraanien haudoille Punkaharjun hautausmaalla. Kuva Aimo Hautanen.

Perinneyhdistyksen joulujuhla

11.12.2023 klo 15.00

Perinneyhdistys järjestää yhteistyössä Sotainvalidien Veljesliiton Helsingin piirin kanssa joulujuhlan jäsenilleen maanantaina 11.12.2023 klo 15.00 palvelutalo Folkhälsanissa, Mannerheimintie 97. Tarjoilujen takia tilaisuuteen on ilmoittauduttava 1.12.2023 mennessä sosiaalineuvojalle, puh 050 401 7140 tai toiminnanjohtajalle 050 441 4703.

Lounas ravintola Mamma Rosa

Tutustumme tiistaina 23.1.2024 klo 13.00 ravintola Mamma Rosaan ja nautimme maukkaan lounaan (maa-artistokkakeitto, miedosti savustettua lohta ja creme brûlée.

Kokoontuminen ravintola Mamma Rosan edessä (Runeberginkatu 55). Kustannukset 20,00 euroa kerätään paikan päällä, ei lounassetelimahdollisuutta. Ilmoittautumiset 15.1.2023 mennessä sosiaalineuvojalle 050 401 7140.

Illanvietot

Illanvietot jatkuvat 2024. Tilaisuudet pidetään Folkhälsanin palvelutalossa Mannerheimintie 97. Vapaa pääsy. Kahvitarjoilu on klo 14.30 ja ohjelmallinen osuus alkaa klo 15.00.

Ma 5.2.2024 klo 15.00

Ma 4.3.2024 klo 15.00

Ma 8.4.2024 klo 15.00

Ma 6.5.2024 klo 15.00

VANTAAN SOTAVETERAANIT RY

YHDISTYSASIAT

Vantaan Sotaveteraanit ry:n yhdistys on purettu

Veteraanitoiminta on muuttumassa perinnetoiminnaksi, esim. Helsingin Seudun Sotaveteraanipiiri ry on jo muuttanut Sotien 1939–1945 pääkaupunkiseudun perinneyhdistys ry:ksi. Samoin Vantaan VETRES-toimikunta on muuttunut em. perinneyhdistyksen Vantaan perinnetoimikunnaksi, mikä vastaa perinnetoiminnan lisäksi myös veteraanien tukitoiminnasta. Siten Vantaan Sotaveteraanit ry:n toiminnan tarkoitus on oleellisesti vähentynyt. Hallitus esitti sääntöjensä mukaisesti kahdessa eri vuosikokouksessa (12.4.2023 ja 12.10.2023) yhdistyksen purkamista, ja päätös kummassakin kokouksessa oli yksimielinen: puretaan. Ajankohdaksi valittiin tämän vuoden loppu. Yhdistyksemme jäsenet saavat asiasta kirjeen marraskuussa.

Ensi vuoden veteraanitoiminnasta Vantaalla vastaa Vantaan perinnetoimikunta/VETRES ja sen Veteraanivaliokunta. Valiokunta tiedottaa toiminnasta Helsingin seudun Sotaveteraani-lehdessä samaan tapaan kuin nyt Vantaan Sotaveteraanit on tehnyt. Perinteiset kuukausikokoukset eivät jatku joka kuukausi. Ensi vuonna tulee olemaan kolme veteraanitoimijoiden tapaamista ja joulukuussa perinteinen puurojuhla. Ensimmäinen tapaaminen on **keskiviikkona 14.2.2024 klo 13 Tikkurilan kirkolla**. Kannattaa tulla paikalle keskusteleen uuden toimintamallin liikkeellelähdistä kahvikupin ääreen. Pääkaupunkiseudun perinneyhdistyksen edustajiakin on silloin tavattavissa.

VETERAANITUNNUKSEN OMAAVIEN VETERAANIIEN KUNTOUTUSPALVELUT

VANTAA-KERAVA (VAKE)-HYVINVOINTIALUEEN KUNTOUTUSPALVELUT R-TUNNUKSEN OMAAVILLE VETERAANEILLE

Vanhusten palveluiden järjestäminen, Veteraanipalvelut yksikkö hoitaa Valtiokonttorin rahoittaman tunnuksen omaavien veteraanien laitos-, päivä- ja avokuntoutuksen. Niihin ei tarvita lääkärin lähetettä, vaan soitto alla mainitulle hoitajalle riittää.

Tunnuksen omaavat veteraanit saavat jalkahoitoja tarpeen mukaan. Vuoden alussa heille on automaattisesti lähetetty 7 kpl lähetteitä ja tarvittaessa saa soittamalla lisää. Yhteyshenkilönä on lähihoitaja Jouni Lamminmäki, puh. 050 312 4538, jouni.lamminmaki@vakehyva.fi

VETERAANITUNNUKSEN OMAAVIEN VETERAANIIEN KOTONA ASUMISTA TUKEVAT PALVELUT

1.11.2019 astui voimaan laki, jolla tunnuksen omaavien veteraanien kotona asumista tukevat palvelut saatettiin samalle tasolle kuin sotainvalideilla. Nämä palvelut ovat Valtiokonttorin rahoittamia ja VaKe-hyvinvointialueen järjestämiä.

Myös tehostetussa palveluasumisessa asuvat veteraanit saavat nämä palvelut. Vantaalaisilta rintamaveteraaneilta ei tämän lakimuutoksen seurauksena peritä 1.11.2019 jälkeen enää myöskään asiakasmaksua omaishoidon tuen vapaapäivistä.

Veteraanien em. palvelut perustuvat palvelutarpeen kartoitukseen.

Kartoituksessa selvitetään tarpeet

- kotihoitoon ja tukipalveluihin
- apuvälineisiin
- asumispalveluihin tai laitoshoittoon
- asunnon muutostöihin; kaiteet, kynnykset
- omaishoidontukeen
- kuljetuspalveluun

Veteraani, mikäli palvelutarpeen kartoitusta ei osaltasi ole tehty, pyydä sitä välittömästi soittamalla lähihoitaja Jouni Lamminmäelle, puh. 050 312 4538,

jouni.lamminmaki@vakehyva.fi

Muita kotona asumista tukevia palveluja, kuten ateriapalvelua (lounassetelit), kuljetuspalvelua (taksikortit), pyykkipalvelua, siivousta tai pihatöitä voi pyytää soittamalla arkisin klo 8-16 välillä lähihoitaja Jouni Lamminmäelle, puh. 050 312 4538. Hän soittaa takaisin, jos ei voi heti vastata.

PERINNETOIMIKUNNAN TARJOAMAT PALVELUT TUNNUKSETTOMILLE VARSINAISILLE JÄSENILLE, PUOLISOJÄSENILLE JA LESKIJÄSENILLE 2024

KUNTOUTUSPALVELUT:

Hieronta, neljä (4) ilmaista 45 minuutin hierontakertaa vuodessa. Sovittava kuntoutusvastaava Seppo Kuokkasen kanssa, puh. 040 525 0531.

Jalkahoito, viisi (5) enintään 50 euron arvoista jalkojen perushoitoa vuodessa. Yhteydet kuten edellä.

Sinivalkoisen musiikin konsertti Vantaalla jo 15. kerran

MUITA PALVELUITA:

Suursiivous. Kaksi (2) neljän tunnin suursiivousta vuodessa ilman omakustannusta ja tulo rajaa. Sovittava leskiedustaja Kaarina Kalliokosken kanssa, puh. 040 844 5993, sähköposti kalliokoski.kaarina@gmail.com

Terveyspalveluyritys 9Lives -yrityksestä on saatavissa monenlaista kotipalvelua kaksi tuntia joka toinen viikko. Yhteydet kuten edellä.

Gubbe ystäväpalvelua sopimuksen mukaan. Yhteydet kuten edellä.

Taksin käyttöoikeus. Taksia voi käyttää yhdistyksen ja muihin veteraanitilaisuuksiin.

V 2024 kuntoutuspalvelut harmonisoidaan Perinneyhdistyksen palvelutarjonnan kanssa ja tilataan jatkossa perinneyhdistyksen sosiaalineuvojalta. Kuntoutusta tulee saamaan edelleen nykyisiltä vantaalaisilta palveluntarjoajilta. V 2024 Kaarina Kalliokoski järjestää entiseen tapaan em. muut palvelut

VANTAAN SEURAKUNTIEN TARJOAMAT PALVELUT

NIKKARISTIEN RYHMÄ

tarjoaa kertaluonteista maksutonta apua vanhuksille ja toimintarajoitteisille. Ei ammatti-ihmisen töitä, mutta esim. lampun tai palovaroitimen pariston vaihto ja tau-lun ripustus hoituu. Soita omaan seurakuntaasi ja kerro, missä tarvitset apua. Puhelinnumerot: Hakunila, 050 468

6410, Hämeenkylä (ma–pe klo 9–14) 09 830 6450, Korso (ti klo 13–15) 044 422 0430, Rekola 044 422 0391, Tikkurila (ma, to klo 11–13) 044 422 0456, Vantaankoski (ke klo 11–13) 09 830 6426.

TAPAHTUMIA

Itsenäisyyspäivän 6.12. tilaisuudet

- klo 9.00 lipunnosto kaupungintalon edessä
- klo 9.20 kukkienlasku Tikkurilan veteraanipuistossa
- klo 10.00 kaksikielinen jumalanpalvelus Pyhän Laurin kirkossa ja välittömästi sen jälkeen n. klo 11 kunnianosoitus seppelenlaskuineen sankariristillä sekä Ruskeasannan sankarimuistomerkillä n. klo 11.50.
- klo 15.00 Itsenäisyysjuhla Martinlaakson koululla.

Yhdistyksen puurojuhla ke 13.12.

Yhdistyksen puurojuhlaa vietetään tänä vuonna entiseen malliin, keskiviikkona 13.12. klo 14–16 Pappilan juhlahuoneistossa, Kirkkotie 45, 01510 Vantaa. Läntinen osasto järjestää kuljetuksen. Auto lähtee Myyrmäen asemalta klo 12.30 ja ajaa Martinlaakson aseman kautta Tikkurilaan.

Jouluaattona 24.12. on reserviläisjärjestöjen ½ tunnin kunniavartiot Pyhän Laurin sankarihaudalla klo 14–17.30.

Katso myös Sotiemme 1939–1945 pääkaupunkiseudun perinneyhdistyksen tiedotukset tästä lehdestä. Niihin kaikkiin voit osallistua.

Vantaan perinnetoimikunta (VETRES) yhdessä TixiBandin kanssa järjesti perinteisen syyskonserttinsa Vantaalla lauantaina 21.10.2023 jo 15. kerran. Kuulijoita paikalle oli tullut ilahduttavasti puolitoistasataa. Yksi nuorimista oli 2-vuotias Viivi Sippola, jonka molemmat vanhemmat soittavat orkesterissa. Vanhimmasta päästä yleisössä oli 97-vuotias veteraani Kaarlo Martikainen.

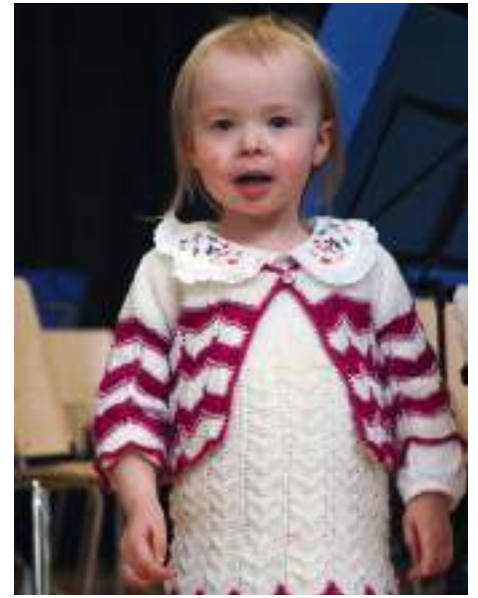
Vantaan Sotaveteraanien Aino Koskinen ja läntisen osaston aktiiviset naiset (kuvassa alla) Kaarina Kalliokoski, Kreetta Sarkkila, Seija Hällsten ja Riitta Ahlroth olivat myös saapuneet kuuntelemaan sinivalikoista puhallinmusiik-

kia ja itsekin laulamaan mm. Jääkärin laulun laulunäytelmästä Jääkärin morsian. Ohjelmassa oli harvinaisen runsaasti instrumentaalisia sooloesityksiä, joista yhden, Waiting for Spring, esitti kapellimestari Markku Renko flyygelitorvellaan. Ohjelman juonsi tuttuun tapaan Matti Passi ja väliajalla nautittiin Vantaan maanpuolustusnaisten tarjoamat kakkukahvit.

Konsertin loppuksi laulettiin yhteisesti Veteraanin iltahuuto, mikä on aina ollut konsertin viimeinen numero.

Teksti: Matti Passi

Kuvat: Tuula Mahlman

Kuvassa kokouksen osallistujajoukkoa. Kuva Tuula Mahlman.

Vantaan Sotaveteraanien purkamiskokouksen tunnelmia

Syksyisenä keskiviikkona 11.10. pidettiin Tikkurilan kirkon tiloissa Vantaan Sotaveteraanit ry:n 2. purkamiskokous. Samalla oli kahvituksen kera perinteinen keskiviikkotapaaminen ja kuultiin myös tulevaisuudensuunnitelmia. Toiminta jatkuu Vantaan perinnetoimikunnan (nykyinen VETRES) puitteissa.

Kokoukseen oli kutsuttu mukaan entisen Helsingin seudun Sotaveteraanipiirin toiminnanjohtaja Rauno Loukkola, joka jatkaa samassa tehtävässä Pääkaupunkiseudun perinneyhdistyksessä sekä Vantaan VETRES-toimikunnan puheenjohtaja Ahti Pohjonen. He kertoivat tulevasta toiminnasta pääkaupunkiseudulla ja Vantaalla.

Rauno Loukkola valittiin kokouksen puheenjohtajaksi ja Vantaan Sotaveteraanit ry:n sihteeri Tuula Mahlman valittiin kokouksen sihteeriksi. Kokous sujui hyvässä yhteisymmärryksessä.

Yksimielisesti päätettiin veteraani Kaarlo Martikaisen ehdotuksen mukaisesti yhdistyksen purkamisesta toisen ja lopullisen kerran. Purkaminen tapahtuu 31.12.2023. Samalla todettiin, että Vantaan VETRES-toimikunta on jo muuttunut Sotien 1939–1945 pääkaupunkiseudun Perinneyhdistyksen Vantaan perinnetoimikunnaksi.

Purkamiseen liittyy myös joukko virallisia toimia, joita hoitamaan valittiin selvitysmiehet Matti Passi, Marjo Koivisto ja Tarja Nieminen. Yhdistyksen varat luovutetaan Pääkaupunkiseudun perinneyhdistykselle käytettäväksi vantaalaisten jäsenten hyväksi. Nykyiset Vantaan yhdistyksen varsinaiset jäsenet siirtyvät perinneyhdistyksen kunniajäseniksi ja nykyiset kannattajajäsenet perinneyhdistyksen varsinaisiksi jäseniksi.

Päätöskokouksen jälkeen kuultiin tulevaisuudensuunnitelmista. Toiminta jatkuu, veteraania ei jätetä.

VETRES-toimikuntaan tullaan kokouksessa 18.10. perustamaan Veteraanivaliokunta huolehtimaan veteraanien

sekä heidän puolisoitensa ja leskiensä hyvinvoinnista ja tukemaan heidän kuntoutustaan ja kotona asumistaan. Valiokunnan puheenjohtajana tulee toimimaan Matti Passi ja jäseninä Kaarina Kalliokoski, Marjo Koivisto, Tuula Mahlman, Ritva Nordlund sekä Reijo Söderberg.

Keskiviikkotapaamisia on tarkoitus jatkaa edelleen muutaman kerran vuodessa veteraaneille ja veteraanitoiminnassa mukana oleville. Vuoden 2024 aikana VETRES järjestää aiempaan tapaan omia tilaisuuksiaan, samoin Pääkaupunkiseudun perinneyhdistys.

Pirkko Karjalainen

Puheenjohtaja Matti Passi luovuttaa yhdistyksen viirin VETRES:n puheenjohtaja Ahti Pohjoselle – vastuu siirtyy eteenpäin. Kuva Tuula Mahlman.

ESPOON SOTAVETERAANIT RY

7.2.2024 TALVIGAALA VIHDEKONSERTTI, ESPOON KULTTUURIKESKUS

Lippuja myynnissä ESV ry:n toimistossa ma – pe klo 9 – 14, puh. 050 470 5211

JOULUMYYJÄISET

30.11. - 5.12. Kauppakeskus AINOA
M-taso klo 10 - 18
Myynnissä joulukortteja,
itsenäisyyspäivän kynttilöitä jne.

TERVETULOA

Loppuvuoden 2023 tapahtumia

- 20.11. Maanantaiesitelmä TPK, Länsituuli 1 A 3. krs., klo 14.00
Varatuomari Sari Elomaa, Vanhustyön keskusliitto ry: Hoitotahto ja edunvalvonta
- 27.11. Yhdistyksen syyskokous, TPK, Länsituuli 1 A 3. krs., klo 14.30
- 30.11.–5.12. Kynttilä- ja joulukorttimyynti, Kauppakeskus AINOA M-taso klo 9–18
- 6.12. Seppelenlasku Tuomiokirkolla
- 11.12. Joulumatinea, TPK, Länsituuli 1 A 3. krs., klo 14.00

VALISTUSJAOSTON MAANANTAIESITELMÄT TAMMI- JA HELMIKUU 2024

- Tapiolan palvelukeskus, Länsituuli 1 A 3. krs., klo 14.00
- 8.1. Ministeri Paavo Rantanen: Euroopan integraatiokehitys sodan jälkeen ja Suomi
- 15.1. Hallituksen puheenjohtaja Peter Fagernäs: Jääkärien perintö
- 22.1. Tekniikan lisensiaatti Erkki Rämö: Tekoäly
- 29.1. Ylilääkäri Leif Lakoma: Infektiotaudit ja rokotukset nykymaailmassa
- 5.2. Opetusneuvos Esa Kokka: Helsingin suurpommitukset
- 12.2. Ilmavoimien komentaja, kenraalimajuri Juha-Pekka Keränen: Ruska ja kansainväliset harjoitukset
- 19.2. Kevät 1944 Suomessa
- 26.2. Puheenjohtaja Aaro Mäkelä, RUL: Reserviläisenä NATO-Suomessa

Kirkkonummen jaoston vesijumppalaisia. Vesijumpan jälkeen vielä tärkeä kahvitteluhetki.

Naisjaoston järjestämä retki

Naisjaosto järjesti retken 26.10.2023 Gumbostrandiin 31 hengen voimin. Sipoossa sijaisteva taidekeskus ja sen erinomainen lounas saivat runsaasti kiitosta osakseen. Poikettiin myös Östersundomin kirkkoon. Se on Helsingin vanhin säilynyt kirkko vuodelta 1754. Kävimme kuvaamassa Veteraanin iltahuudon säveltäjän ja sanoittajan kamarineuvos Kalervo Hämäläisen haudalla. Hämäläinen oli aktiivijäsenemme Juhani Mannerin musiikinopettaja ja Juhani kuvattiin opettajansa haudalla.

Retki oli kaikkiaan hyvin onnistunut ja kevääksi on jo suunnitteilla uusi Naisjaoston retki. Retkikohde on vielä pohdinnan alla.

Teksti ja kuva
Hannu Viitanen

Espoon Sotaveteraanit ry:n puheenjohtaja

ESPOON SOTAVETERAANIT RY

Sosiaali jaosto

Espoon Sotaveteraanit ry:n tukimuodot 2024

Korvausanomukset: Espoon Sotaveteraanit ry, Ukonvaaja 4, 02130 Espoo.

Tukimuodot ja tukiin oikeutetut

Fysikaalinen avokuntoutus

Lääkärin läheteellä saadusta avokuntoutuksesta korvataan tunnuksen **RS, RP ja MR** omaaville sotaveteraaneille käytettävissä olevan määrärahan sallimissa rajoissa.

Taksikulujen osittainen korvaus

Tunnuksen omaavat veteraanit voivat saada välttämättömien taksikulujen osittaista korvausta kuittia vastaan. Korvausta voi saada esimerkiksi KELA-korvattavien matkojen omavastuuosuudesta.

Sairaalamaksukorvaukset

Sairaalamaksuja korvataan harkinnan mukaan bruttotulon ollessa enintään 1.500 €/kk.

Puoliso- ja puolisoleskijäsenet sekä omaishoitajat

12 kpl 50 €:n arvoisia maksusitoumuksia/vuosi. Niitä voi käyttää oman hyvinvoinnin ylläpitämiseen esim. hierontoihin, fysikaalisiin hoitoihin, kampaamo ja kosmetologi-, käsi- ja jalkahoito -palveluihin sekä siivouksiin ja pesula-palveluihin.

Maksusitoumusten tilaukset

Kristiina Haukilahti puh. 050 470 5211, ma-to klo 9.00–14.00 tai espoon.sotaveteraanit@luukku.com

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue, tunnuksen omaaville sotaveteraaneille 2024

Huomioithan, että näitä palveluja koskevia kysymyksiä ei hoideta yhdistyksen kautta!

Rintamaveteraanien kotona asumista tukevat palvelut, sotainvalidien avopalvelut ja rintamaveteraanien kuntoutuspalvelut ovat maksuttomia.

Rintamaveteraanien ja sotainvalidien palveluista maksuttomia ovat terveyskeskuksen avosairaanhoidon lääkärin vastaanotot ja suun terveydenhuolto. Näitä asiakasmaksuja ei peritä seuraavilta ryhmiltä: henkilöt, joilla on rintamasotilastunnus, rintamapalvelustunnus, rintamatunnus, veteraanitunnus tai todistus eräisiin miinanraivaustehtäviin osallistumisesta.

Espoon kaupunki tukee vuosittain espoolaisia veteraaneja korvaamalla seuraavia palveluja:

- Jalkahoitoa korvataan kuitteja vastaan enintään 6 kertaa vuodessa. Yhdestä jalkahoitokerrasta korvataan korkeintaan 45 euroa
- Silmälaseista korvataan 100 euroa vuodessa
- Veteraanin omaishoitaja voi saada fysioterapiaa 5 kertaa vuodessa

Lisätietoja:

Seniори-info, Veteraanipalvelut, Karvasmäentie 6, 02740 ESPOO

Anne Heinonen p. 040 636 5989 puhelinpalvelu ma-pe klo 9.00–15.00

veteraanipalvelut@luvn.fi

Seniори-info, Karvasmäentie 6, 02740 ESPOO

puh.029 151 2270, puhelinpalvelu avoinna arkisin klo 9.00–15.00, seniори-info.ita@luvn.fi

**24 h
PÄIVYSTYS
010 76 66558**

*Surun kohdatessa
ojennamme auttavan kätemme.*

HELSINKI	VANTAA
FORUM p. 010 76 66620	MYYRMÄKI p. 010 76 66600
ITÄKESKUS p. 010 76 66590	TIKKURILA p. 010 76 66560
KALLIO p. 010 76 66500	
MALMI p. 010 76 66630	KERAVA p. 010 76 66550
TÖÖLÖ p. 010 76 66530	
ESPOO	HYVINKÄÄ p. 010 76 66580
ESPOONLAHTI p. 010 76 66640	
LEPPÄVAARA p. 010 76 66610	
TAPIOLA p. 010 76 66570	

Puhelut: 0,0835 €/puhelu
+ 0,1209 €/min

**MEILTÄ
SAAT
BONUSTA**
s-kanava.fi

**HOK-ELANNON
HAUTAUSPALVELU**

hok-elannonhautauspalvelu.fi   hok-elannonlakipalvelu.fi   hok-elannonkukkasitomo.fi

Perinneyhdistys on tehnyt viimevuoden tapaan sopimuksen palvelutuottajan kanssa joulukassista.

Kassi sisältää jouluruokaa! Kassi on tarkoitettu veteraaneille, puolisoille ja leskille.

Joulukassi toimitetaan kotiin asti to 21.–pe 22.12.2023 välisenä aikana. Tilaa kassi 11.12.2023 mennessä sosiaalineuvojalta puh. 050 401 7140.

Huom! Tarvitsemme tilaukseen ulko-oven koodin.

Veteraanien perinne elää.

**Tammenlehvän
Perinneliitto**

www.sotiemmeperinne.fi

PÄHKINÖIDEN
RATKAISUA

Vänrikki Mielosen probleema

Hyvät veteraanisisaret ja -veljet. Osaatteko Te auttaa minua; Mistä rakennuksesta on kyse. Kuvan takana on vain merkintä ”Ollaan Kulosaaren kunnassa, täältä alkoi sotataipaleeni kesällä 1941”

Vastaukset

Lähetä ratkaisusi tämän numeron tehtäviin piirin toimistoon 26.01.2024 mennessä, osoitteella Sotien 1939 – 1945 pääkaupunkiseudun perinneyhdistys, Ratavartijankatu 2 A, PL 600, 00521 Helsinki. Arvomme oikein vastanneiden kesken 20 euron lahjakortit.

Voittajat

Onnetar poimi lehdessä 3/2023 olleiden pähkinöiden osalta seuraavat onnelliset; Sudokussa Tapio Suokas (Helsinki) ja Mielosen osalta Marjatta Halava (Espoo). Kuva oli alikersantti Henry Theel.

5		6		1			
	8		6				
2		4		9			
	1		8				
9		2		5		1	4
					7		2
				8		6	3
					4		5
				7		4	2

JUHA HYVÖNEN • www.ristikkotuumin.fi

”Tervehdimme sotaveteraaneja”

Mikromafia

Kalevankatu 42, 00180 Helsinki
Puh. 010 8326 486 • www.mikromafia.fi

Autokorjaamo HP-Motors Oy

Työpajakatu 2, 00580 Helsinki. Puh. 761 470, 773 6868

Dementiakoti Villa Tapiola

Lasihemmo Oy

Töölön Seurakunta

Transpap Oy Helsinki

Studio Jussi Ronkainen

HELSINGIN SEUDUN SOTAVETERAANI

Julkaisija: Sotien 1939-1945 pääkaupunkiseudun perinneyhdistys ry

- *Vastaava toimittaja:*
Rauno Loukkola, puh. 050 441 4703
toiminnanjohtaja.hssvp@kolumbus.fi
- *Ilmoitusmyynti:*
Isto Valkeapää, puh. 044 722 5926
isto.valkeapaa@sotaveteraaniliitto.fi
- *Kuolleet ja osoitteenmuutokset ilmoitetaan yhdistyksen toimistoon, puh 050 441 4703 tai toiminnanjohtaja.hssvp@kolumbus.fi*
- *Taitto ja sivunvalmistus:*
Studio Jussi Ronkainen
puh. 0400 600 713 • jussi.p.ronkainen@gmail.com
- *Toimitus:*
Ratavartijankatu 2 A, 00520 Helsinki
- *Paino:* Newprint Oy, Raisio
- *Pankkiyhteys:*
IBAN FI81 1238 3000 2272 37
- *Lehden ilmestyminen 2024*
nro 1 viikko 7 (Aineisto 19.1.2024 mennessä)
nro 2 viikko 21 (Aineisto 26.4.2024 mennessä)
nro 3 viikko 37 (Aineisto 23.8.2024 mennessä)
nro 4 viikko 47 (Aineisto 25.10.2024 mennessä)

ISSN 1237-3583 painettu • ISSN 2341-6955 verkkojulkaisu

#SUURPOMMITUKSET1944

MUISTAMISTEN SARJA HELSINGISSÄ HELMIKUUSSA 2024

TERVETULOA!

AVAUS SANOMATALOLLA 6.2.

- Puheenjohtaja **Vesa Sundqvist**, *Sotien 1939–1945 pääkaupunkiseudun perinneyhdistys*
- Veteraanien esittely. Videoesitys. Tutkija **Ville Jalovaara** esitelmoi, **Ahti Lappi** median haastateltavana.
- Sanomatalon Mediatori (Töölöntahdenkatu 2) klo 17

MARKO KYRÖ

Santahaminan II-patteri helmikuussa 1944.

LIPUN LUOVUTUS TAIVASKALLIOILLA 11.2.

- Pääkaupunkiseudun sotilaspoikien ja pikkulottien perinnekillan lipun luovuttaminen Sotien 1939–1945 pääkaupunkiseudun perinneyhdistykselle.
- Käpylän Taivaskallio klo 13

SOTILASVALA SENAATINTORILLA 16.2.

- Sotilasvalan vannovat Kaartin jääkäriyrykmentin ja Panssari-prikaatin Helsingin ilmatorjuntarykmentin alokkaat.
- Senaatintori klo 9–15

TAISTELUPAIKKOIHIN TUTUSTUMINEN LAUTTASAARESSA 16.2.

- Strömberg-valonheitin ja Sergei-ilmatorjuntakanuuna. Kenttäkeittimestä hernerokkaa.
- Valtuniemen Veljarivaari klo 15–20

NÄYTTELYT HELMIKUUSSA 2024

- Valokuvanäyttely Olympiastadionin sodan ajan ilmapuolustusjärjestelyistä
- Olympiastadionin vierailijakeskus (Paavo Nurmen tie 1)
- Opastettu kierros: Kuinka lotat ja ilmatähystäjät toimivat toisen maailmansodan aikana? Liput ennakkoon: lippu.fi
- Olympiastadionin 8. krs (Paavo Nurmen tie 1)
- Helsingin suurpommitukset 1944 -valokuvanäyttely
- Sanomatalon aula 1–29.2.
- Ilmatorjuntamuseon verkkonäyttely
- Ilmatorjuntamuseo.fi
- Luentoserjat verkossa
- Sotamuseon ja Ilmatorjuntamuseon podcastit
- Sotamuseo.fi ja Ilmatorjuntamuseo.fi

Lotilla oli merkittävä rooli ilmapuolustuksessa.

MARKO KYRÖ

23 mm:n ilmatorjuntakanuuna Sergei ampuu. Kanuuna nähtävillä Veljarivaarissa.

- **Ahti Lappi** ja MPK:n koulutuspäällikkö **Marko Honkanen** luentoivat suurpommituksista ja ilmapuolustuksen nykytilasta.
- Ravintola Blue Peter (Valtuniemen puistotie 1) klo 16, 17, 18, 19
- Kalustoesittelyssä ITO12, NASAMS II FIN -ilmatorjunta-ohjusjärjestelmä sekä maalin-osoitustutka MOSTKA87M
- Ravintola Blue Peter (Valtuniemen puistotie 1) klo 16–20

VÄESTÖNSUOJELU ENNEN & NYT 24.2.

- Sodan- ja nykyajan väestönsuojelujärjestelyt
- Väestönsuojelumuseossa (Siltavuorenranta 14) räätälöidyt museokierrokset klo 10–18
- Yleisöluennot
- Merihaan kalliosuoja (Sörnäisten rantatie 6a) klo 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17
- Kalliosuojan ja MPK:n kalliosuojakoulutuksen esittely
- Merihaan kalliosuoja klo 10–18
- Helsingin pelokunnan soitto-kunnan konsertti
- Merihaan kalliosuoja
- Kalustoesittelyssä Strömberg-valonheitin. Marjanien VPK. Kenttäkeittimestä hernerokkaa.
- Hakaniementori klo 10–18

Tapahtumien lisätiedot
löydät verkosta
tammikuussa 2024
sotiemmeperinne.fi

Seuraa somessa   #suurpommitukset1944